

# İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	7
FOREWORD.....	9
İÇİNDEKİLER .....	11
TABLOLAR LİSTESİ .....	29
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	30
KISALTMALAR .....	31

## BİRİNCİ BÖLÜM

### VERGİ TANIMI, TEORİLER VE AYRIMLARI

<b>1. VERGİ TANIMI VE ETKİLERİ .....</b>	<b>33</b>
1.1. Verginin Tanımı .....	33
1.2. Vergi Sistemleri .....	35
1.2.1. Sedüler Vergi Sistemi .....	35
1.2.2. Üniter Vergi Sistemi .....	36
1.2.3. Birleşik Vergi Sistemi.....	37
1.2.4. Spesifik Vergi Sistemi .....	38
1.2.5. Advalorem Vergi Sistemi.....	39
1.3. Verginin Etkileri .....	39
1.3.1. Karar Etkisi .....	40
1.3.2. İkame Etkisi .....	41
1.3.3. Gelir Etkisi .....	42
<b>2. VERGİLEMEYE DAİR TEORİLER.....</b>	<b>42</b>
2.1. Bireysel ve Faydacı Teoriler.....	42
2.1.1. Hizmet Bedeli Yaklaşımı .....	43
2.1.2. Sigorta Primi Yaklaşımı.....	43
2.1.3. Genel Üretim Giderlerine Katılma Payı Yaklaşımı .....	43
2. 2. Toplumcu Teoriler .....	43
<b>3. VERGİLEMENİN AMAÇLARI .....</b>	<b>44</b>
3.1. Mali Amaçları.....	44
3.2. Diğer Amaçları .....	46
3.2.1. Gelir Eşitsizliğini Düzeltme .....	46
3.2.2. Ekonomik İstikrara Katkı .....	47
3.2.3. Ekonomik Büyümeye Destek .....	48
3.2.4. Sınıflandırılmayan Diğer Amaçları.....	48

<b>4. VERGİ HUKUKUNUN AYRIMLARI .....</b>	<b>49</b>
4.1. Uygulama Alanına Göre Bölümlendirme .....	49
4.1.1. Ulusal Vergi Hukuku .....	49
4.1.2. Uluslararası Vergi Hukuku .....	50
4.2. Kapsamına Göre Bölümlendirme .....	51
4.2.1. Genel Vergi Hukuku.....	51
4.2.2. Özel Vergi Hukuku.....	51
4.2.3. Maddi Vergi Hukuku.....	52
4.2.4. Şekli Vergi Hukuku.....	52
4.3. Konularına Göre Bölümlendirme .....	52
4.3.1. Vergi Usul Hukuku .....	53
4.3.2. Vergi Tahsil/İcra Hukuku .....	53
4.3.3. Vergi Ceza Hukuku.....	53
4.3.4. Vergi Yargılama Hukuku .....	54
4.4. Yöntemlerine Göre Bölümlendirme.....	55
4.4.1. Geleneksel Vergileme Hukuku .....	55
4.4.2. Elektronik Vergileme Hukuku.....	56

## İKİNCİ BÖLÜM

### VERGİNİN SINIFLANDIRILMASI

<b>1. VERGİNİN SINIFLANDIRILMASI .....</b>	<b>57</b>
<b>2. GELENEKSEL (KONU BAZLI) SINIFLANDIRMA.....</b>	<b>57</b>
2.1. Gelirler Üzerinden Alınan Vergiler .....	62
2.2. Harcama ve İşlemler Üzerinden Alınan Vergiler .....	63
2.3. Servet/Servet Transferi Üzerinden Alınan Vergiler.....	63
<b>3. BÜTÇE TEKNİĞİNE GÖRE SINIFLANDIRMA .....</b>	<b>65</b>
3.1. Gelir ve Kazanç Üzerinden Alınan Vergiler.....	65
3.1.1. Gelir Vergisi .....	65
a. Beyana Dayanan Gelir Vergisi.....	66
b. Basit Usulde Gelir Vergisi.....	66
c. Gelir Vergisi Tevkifatı .....	67
d. Gelir Geçici Vergisi .....	68
3.1.2. Kurumlar Vergisi .....	69
a. Beyana Dayanan Kurumlar Vergisi.....	69
a.1. Yurtiçi Asgari Kurumlar Vergisi .....	73
a.2. Küresel ve Yerel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi.....	75

b. Kurumlar Vergisi Tevkifatı .....	77
c. Kurumlar Geçici Vergisi .....	77
3.2. Mülkiyet Üzerinden Alınan Vergiler .....	78
3.2.1. Veraset ve İntikal Vergisi.....	78
3.2.2. MTV.....	79
3.2.3. Emlak Vergisi.....	79
3.2.4. Değerli Konut Vergisi .....	80
3.3. Dâhilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri.....	82
3.3.1. Dâhilde Alınan KDV .....	82
a. Beyana Dayanan KDV .....	82
b. Tevkif Suretiyle Alınan KDV .....	83
3.3.2. ÖTV .....	85
3.3.3. BSMV.....	86
3.3.4. Konaklama Vergisi.....	87
3.3.5. Dijital Hizmet Vergisi.....	87
3.3.6. Şans Oyunları Vergisi .....	89
3.3.7. Özel İletişim Vergisi.....	90
3.3.8. Eğlence Vergisi .....	91
3.3.9. Yangın Sigortası Vergisi .....	91
3.3.10. İlan ve Reklam Vergisi .....	92
3.3.11. Çevre Temizlik Vergisi .....	92
3.4. Uluslararası Ticaret ve Muamelelerden Alınan Vergiler.....	93
3.4.1. Gümrük Vergileri.....	93
a. İthalat Vergileri.....	94
b. İhracat Vergileri.....	94
c. Ek Mali Yükümlülük .....	94
3.4.2. İthalde Alınan KDV .....	95
3.5. Damga Vergisi.....	96
3.6. Harçlar .....	97
3.7. Kaldırılan Vergi Artıkları.....	98
<b>4. YANSITILMA VE EKONOMİK KAYNAĞINA GÖRE VERGİLER.....</b>	<b>98</b>
4.1. Dolaylı Vergiler .....	98
4.2. Dolaysız ( <i>Doğrudan</i> ) Vergiler.....	99
<b>5. VERGİYİ DOĞURAN OLAYIN SIKLIĞINA BAĞLI VERGİLER .....</b>	<b>100</b>
5.1. Sürekli Vergiler .....	100
5.2. Süreksiz Vergiler .....	101

<b>6. KAMU YÖNETİMİ AYRIMINA GÖRE VERGİLER.....</b>	<b>101</b>
6.1. Merkezi Yönetim Vergileri .....	101
6.2. Mahalli İdare Vergileri .....	102
<b>7. VERGİ MATRAHININ NİTELİĞİNE BAĞLI VERGİLER .....</b>	<b>104</b>
7.1. Hasılat Esaslı Vergiler .....	104
7.1.1. Hasılat Esaslı KDV .....	104
7.1.2. Hasılat Esaslı Kazanç Vergisi .....	106
7.1.3. Dijital Hizmet Vergisi .....	108
7.2. Kâr Esaslı Vergiler.....	109

### ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

#### VERGİ HUKUKUNUN KAYNAKLARI VE DİĞER HUKUK DALLARI İLE İLİŞKİSİ

<b>1. VERGİ HUKUKUNUN KAYNAKLARI.....</b>	<b>111</b>
1.1. Aslı ( <i>Bağlayıcı</i> ) Kaynaklar .....	111
1.1.1. Anayasa .....	112
1.1.2. Kanunlar .....	114
1.1.3. Uluslararası Anlaşmalar .....	116
1.1.4. Cumhurbaşkanlığı Kararnameleri .....	118
a. Olağan Kararnameler .....	118
b. Olağanüstü Kararnameler .....	118
1.1.5. Cumhurbaşkanı Kararları .....	119
1.1.6. Tüzükler .....	120
1.1.7. Yönetmelikler .....	121
1.1.8. Genel Tebliğler ( <i>Düzenleyici</i> ) .....	122
1.1.9. İctihadî Birleştirme Kararları .....	123
1.1.10. Vergi Danışma Komisyonu Kararları .....	124
1.2. Tali ( <i>Yardımcı</i> ) Kaynaklar .....	126
1.2.1. Genel Tebliğler ( <i>Açıklayıcı</i> ) .....	127
1.2.2. Sirküler .....	128
1.2.3. Yargı Kararları .....	129
1.2.4. Muktezalar ( <i>Özelgeler</i> ) .....	130
1.2.5. İç Genelge .....	131
1.2.6. Doktrin ( <i>Bilimsel Görüşler</i> ) .....	132
1.3. Vergi İncelemeleri Açısından Kaynak Bağlayıcılığı .....	133
<b>2. VERGİ HUKUKUNUN DİĞER HUKUK DALLARI İLE İLİŞKİSİ.....</b>	<b>134</b>
2.1. Anayasa Hukuku ile İlişkisi .....	135
2.2. Medeni Hukuk ile İlişkisi .....	136

2.3.	Ticaret Hukuku ile İlişkisi .....	136
2.4.	İdare Hukuku ile İlişkisi .....	136
2.5.	Ceza Hukuku ile İlişkisi.....	137
2.6.	Ceza Yargılama Hukuku ile İlişkisi .....	138
2.7.	İcra İflas Hukuku ile İlişkisi .....	138

## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

### VERGİLEMEDE TARAFLAR VE VERGİLEME İLKELERİ

<b>1.</b>	<b>VERGİLEMEDE TARAFLAR .....</b>	<b>139</b>
1.1.	Vergi İdaresi.....	139
1.1.1.	GİB.....	141
1.1.1.	a. Merkez Teşkilatı .....	142
1.1.1.	b. Taşra Teşkilatı.....	143
1.1.2.	Risk Yönetimi Genel Müdürlüğü .....	145
1.2.	Vergi Mükellefi .....	147
1.2.1.	Vergi Ehliyeti .....	147
1.2.2.	Kanuni Mükellef .....	148
1.2.3.	Gerçek Vergi Mükellefi.....	148
1.2.4.	Potansiyel Vergi Mükellefi .....	149
1.2.5.	Genel Esaslara Tabi Mükellef.....	149
1.2.6.	Özel Esaslara Tabi Mükellef .....	150
1.3.	Vergi Sorumlusu .....	152
1.3.1.	Müşterek Sorumluluk .....	153
1.3.2.	Müteselsil Sorumluluk .....	153
1.3.3.	Vergi Kesenlerin Sorumluluğu.....	154
1.3.4.	Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu .....	155
1.3.5.	Mirasçıların Sorumluluğu.....	156
1.3.6.	Meslek Mensuplarının Sorumluluğu .....	157
1.4.	Mükellef Müşavirleri ve Diğer Danışmanları .....	158
1.4.1.	YMM ler .....	158
1.4.2.	SMMM ler .....	159
1.4.3.	Bağımsız Denetçiler.....	161
1.4.4.	Diğer Vergi Danışmanları .....	163
1.5.	Yargılama Organları .....	163
<b>2.</b>	<b>VERGİNİN YASALLIĞI İLKESİ.....</b>	<b>164</b>
2.1.	Mükellef Açısından Sonuçları .....	165
2.1.1.	Temsilsiz Vergi Olmaz .....	165

2.1.2. Yasasız Vergi Olmaz .....	165
2.1.3. Verginin Belirgin Olması .....	166
2.2. İdare Açısından Sonuçları.....	166
2.2.1. Verginin Alınması Zorunluluğu .....	166
2.2.2. Verginin Cebren Tahsil Zorunluluğu .....	166
<b>3. OPTİMAL VERGİLEME İLKELERİ VE VERGİ MEŞRUIYETİ.....</b>	<b>167</b>
3.1. Kolaylık İlkesi.....	168
3.2. Kesinlik İlkesi.....	168
3.3. Etkinlik ( <i>Verimlilik</i> ) İlkesi .....	168
3.4. Adalet İlkesi.....	168
3.5. Vergi Meşruiyeti.....	169
3.6. Dünya Anayasalarında Vergileme İlkeleri .....	169

## BEŞİNCİ BÖLÜM

### VERGİLEMEDE SORUMLULUK UYGULAMALARI

<b>1. VERGİDE SORUMLULUK HALLERİ.....</b>	<b>171</b>
<b>2. VERGİNİN BEYAN VE ÖDENMESİ İLE İLGİLİ DOĞRUDAN SORUMLULUK HALLERİ .....</b>	<b>171</b>
2.1. KDV de Sorumluluk .....	171
2.1.1. Tam Tevkifat Yolu ile Verginin Beyan Edilip Ödenmesi .....	172
a. Elektronik Ortamda Sunulan Hizmetler .....	172
b. Serbest Meslek Faaliyeti Çerçevesinde Yapılan Teslim ve Hizmetler .....	173
c. Kiralama İşlemleri .....	174
d. Reklâm Verme İşlemleri.....	175
2.1.2. Kısmi Tevkifat Yolu ile KDV nin Beyan Edilip Ödenmesi .....	175
2.2. ÖTV de Sorumluluk .....	178
2.3. Damga Vergisinde Sorumluluk.....	178
<b>3. MÜTESELSİL SORUMLULUK HALLERİ .....</b>	<b>179</b>
3.1. KDV de Müteselsil Sorumluluk.....	179
3.2. ÖTV de Müteselsil Sorumluluk.....	180
3.3. Damga Vergisinde Müteselsil Sorumluluk .....	181
3.4. Harçlarda Müteselsil Sorumluluk .....	182
3.5. Veraset ve İntikal Vergisinde Müteselsil Sorumluluk.....	182
3.6. MTV de Müteselsil Sorumluluk .....	183
3.7. Cebri Tahsil İşlemlerinde Müteselsil Sorumluluk .....	183
3.8. Emlak Vergisinde Müteselsil Sorumluluk.....	184
3.9. Dijital Hizmet Vergisinde Müteselsil Sorumluluk.....	184

**ALTINCI BÖLÜM****VERGİ HUKUKUNUN UYGULANMASI VE YORUMU**

<b>1. VERGİ HUKUKUNUN UYGULANMASI.....</b>	<b>185</b>
1.1. Zaman Bakımından Uygulanması .....	185
1.1.1. Genel İlkeler.....	185
1.1.2. Kanunların Geriye Yürümezliği.....	189
1.2. Yer Bakımından Uygulanması.....	192
1.3. Anlam Bakımından Uygulanması.....	193
<b>2. KIYAS .....</b>	<b>193</b>
<b>3. DELİLLENDİRME VE İSPAT .....</b>	<b>194</b>
<b>4. BOŞLUK DOLDURMA .....</b>	<b>197</b>
<b>5. VERGİ HUKUKUNDA YORUM YÖNTEMLERİ VE TÜRLERİ.....</b>	<b>198</b>
5.1. Yorum Yöntemleri .....	198
5.1.1. Deyimsel ( <i>Lâfzî</i> ) yorum .....	198
5.1.2. Amaçsal Yorum .....	199
5.1.3. Sistematik Yorum .....	199
5.1.4. Tarihi ( <i>Sübjektif</i> ) Yorum .....	199
5.2. Yorum Türleri.....	200
5.2.1. Yargısal Yorum .....	200
5.2.2. İdari Yorum .....	200
5.2.3. Yasama Yorumu .....	200
5.2.4. Bilimsel Yorum .....	201

**YEDİNCİ BÖLÜM****VERGİ ALACAĞININ DOĞMASI VE VERGİLENDİRME SÜREÇLERİ**

<b>1. VERGİNİN KONUSU.....</b>	<b>204</b>
<b>2. VERGİYİ DOĞURAN OLAY.....</b>	<b>204</b>
<b>3. VERGİ MATRAHI .....</b>	<b>205</b>
<b>4. VERGİNİN TARHI.....</b>	<b>205</b>
4.1. Vergi Tarifeleri .....	206
4.1.1. Dilim Usulü Artan Oranlı Tarifeler.....	206
4.1.2. Sınıf Usulü Artan Oranlı Tarifeler .....	207
4.1.3. Azalan Oranlı Tarifeler .....	207
4.1.4. Artan Oranlı Tarifeler .....	207
4.2. Vergi Oranları Sınıflaması .....	208
4.2.1. Kanuni Vergi Oranı .....	208
4.2.2. İndirimli Vergi Oranı.....	208

4.2.3.	Efektif Vergi Oranı .....	209
4.2.4.	Marjinal Vergi Oranı .....	209
4.2.5.	Ortalama Vergi Oranı .....	210
4.2.6.	Sabit Vergi Oranı.....	210
4.2.7.	Tersine Artan Vergi Oranı.....	210
4.3.	Vergi Tarhiyat Türleri .....	211
4.3.1.	Beyana Dayalı Tarhiyat.....	211
4.3.2.	Re'sen Tarhiyat.....	212
4.3.3.	İkmalen Tarhiyat.....	213
4.3.4.	İdarece Tarhiyat.....	213
4.3.5.	Tahrire Göre Vergi Tarhiyatı.....	214
4.3.6.	Düzelte Yolu ile Tarhiyat.....	215
4.3.7.	Gecikme Faizi ve Gecikme Zammı ile Karşılaştırması .....	215
4.4.	Tarhiyatı/Vergilemeye Kısıtlayan Haller.....	217
4.4.1.	Vergi Harcamaları .....	217
a.	Vergi Muafiyeti .....	221
b.	Vergi İstisnası.....	221
c.	Matrah/Vergi İndirimleri.....	222
c.1.	Matrah İndirimleri .....	222
c.2.	Vergi İndirimleri.....	222
c.3.	İndirimli Vergi Oranı .....	222
(1)	Yatırımlarda İndirimli Vergi Oranı .....	222
(2)	İhracatçı Firmalara İndirimli Vergi Oranı .....	223
(3)	(KOBİ) Birleşmelerinde İndirimli Vergi Oranı.....	224
d.	Vergi Ertelemeleri .....	225
5.	<b>VERGİNİN TEBLİĞİ.....</b>	<b>225</b>
5.1.	Tebliğ Yöntemleri.....	226
5.1.1.	Geleneksel Tebliğ .....	226
5.1.2.	Memur Eliyle Tebliğ .....	228
5.1.3.	Vasıtalı Tebliğ .....	228
5.1.4.	İlan Yoluyla Tebliğ.....	228
5.1.5.	Elektronik Tebliğ .....	229
5.2.	Yabancı Memlekette Bulunanlara Tebliğ .....	231
5.3.	Veli, Vasi ve Kayyimlara Tebliğ.....	232
5.4.	Kamu İdare ve Müesseselerine Tebliğ .....	232
5.	<b>VERGİNİN TAHAKKUKU.....</b>	<b>232</b>
5.1.	İhtilafsız Tahakkuk.....	233
5.2.	İhtiyati Tahakkuk.....	234

<b>6. VERGİNİN TAHSİLİ .....</b>	<b>235</b>
6.1. Tahsil Dairesi .....	235
6.2. Hususi Ödeme Şekilleri.....	235
6.3. Tahsil Edilemeyeceği Anlaşılan Amme Alacağı .....	237
6.4. Tahsil Edilemeyen Amme Alacağı.....	237
<b>7. VERGİLENDİRMEDE SÜRELER VE UYGULANMASI.....</b>	<b>238</b>
7.1. Kanuni Süreler .....	238
7.2. İdari Süreler .....	239
7.3. Yargısal Süreler .....	239
7.4. Mücbir Sebep Halinde Süreler.....	240
7.5. Ölüm Halinde Süreler .....	242
7.6. Zor Durum Halinde Ek Süre Verme.....	242
7.7. Mali Tatilde Süreler .....	243
7.8. Sürelerin Hesaplanması.....	245

## SEKİZİNCİ BÖLÜM

### MÜKELLEFIN/İDARENİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

<b>1. MÜKELLEFIN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ .....</b>	<b>247</b>
1.1. Mükellefin Genel Hakları.....	248
1.2. Mükellefin Vergi Kanunlarından Kaynaklanan Hakları .....	249
1.2.1. Uzlaşma ve Pişmanlık Hakkı .....	250
1.2.2. Düzeltme Talebi Hakkı .....	250
1.2.3. Şikâyet Yolu ile Müracaat Hakkı.....	250
1.2.4. Ödeme Emrine İtiraz Hakkı .....	251
1.2.5. Vergi Mahremiyeti Hakkı .....	251
1.2.6. Tecil-Taksitlendirme Hakkı.....	251
1.2.7. Vergi İncelemesi Sırasındaki Haklar .....	251
1.2.8. Cezalarda İndirim Hakkı .....	252
1.2.9. Özelge Talep Hakkı.....	253
1.2.10. Mahsup ve İade Talep Hakkı .....	254
1.2.11. Karşılıklı Anlaşma Usulüne Başvuru Hakkı .....	254
1.2.12. Peşin Fiyatlandırma Anlaşması Başvuru Hakkı.....	255
1.3. Mükelleflerin Yükümlülükleri ve Uygulanacak Müeyyideler .....	256
1.3.1. Bildirim Yükümlülükleri ve Müeyyideler ile (VKN) Zorunluluğu....	256
a. İşe Başlamayı Bildirme Yükümlülüğü.....	256
b. İş Değişikliklerin Bildirilmesi Yükümlülüğü .....	258
c. İşi Bırakmanın Bildirilmesi Yükümlülüğü .....	258

d.	(VKN) Kullanma Zorunluluğu.....	261
1.	Bankacılık ve Mali Hizmet İşlemleri .....	262
2.	Her Nev'i Tahvil, Bono ve Borçlanma Senedi İşlemleri.....	263
3.	-Kredi Kartı Okuma Makinesi İşlemleri .....	263
4.	Havale İşlemleri .....	263
5.	Çek ve Senet (Bono) İşlemleri.....	263
6.	Sermaye Piyasası Kanunu Kapsamındaki Kurumlarca Yapılacak İşlemler .....	264
7.	Ödünç Para Verme İşlemleri.....	264
8.	Özel Finans Kurumlarında Yapılan İşlemler .....	264
9.	Yetkili Müesseselerce Yapılan İşlemler.....	265
10.	Posta Merkezi İşlemleri .....	265
11.	Finansal Kiralama İşlemleri.....	265
12.	Sigortacılık İşlemleri .....	266
1.3.2.	Defter Tutma/Tasdik ve Belge Düzenine İlişkin Yükümlülükler ve Müeyyideler.....	267
a.	Defter Tutma Mükellefiyeti .....	267
b.	Defter Tasdik Ettirme Yükümlülüğü .....	270
b.1.	Defter-Beyan Sisteminde Tasdik .....	271
b.2.	e-Defter Tutan Mükelleflerde Tasdik .....	272
c.	Kayıt Nizamına Uyulması Yükümlülüğü.....	274
d.	Kayıtların Tevsiki Yükümlülüğü .....	275
d.1.	Kayıtların Tevsik Edilmesi İçin Kullanılan Belge ve Vesikalar .....	276
d.2.	Elektronik Belge ve Defterler .....	283
e.	Tevsik Yükümlülüğüne Uyulmamasının Müeyyideleri .....	285
e.1.	Özel Usulsüzlük Cezası Uygulanması .....	285
e.2.	Dönem Matrahının Re'sen Takdiri.....	288
e.3.	Tevsik Edici Kaytlarda Yapılan Sahteciliğin Müeyyidesi .....	288
f.	Vergi Karnesi Alma Mecburiyeti .....	289
1.3.3.	Defter ve Belgelerin Muhabaza/İbrazına İlişkin Yükümlülükler ve Müeyyideler.....	290
a.	Defter ve Vesikaların Muhabaza ve İbraz Yükümlülüğü .....	290
b.	Devamlı Bilgi Verme Yükümlülüğü.....	291

1.3.4.	Beyanname Verilmesi ve Tasdik/İmzalatılmasına İlişkin Yükümlülükler ve Müeyyideler .....	292
a.	Vergi Beyannamesi/Bildirim Verme Yükümlülüğü .....	292
b.	Tasdik Raporu İbraz ve Beyanname İmzalatma Yükümlülüğü.....	
1.3.5.	Diğer Yükümlülükler ve Müeyyideler.....	299
a.	Vergi Levhası Bulundurma Yükümlülüğü.....	299
b.	Ekim/Sayımlı Beyanında Bulunma Yükümlülüğü.....	300
c.	Diğer Yükümlülükler .....	300
2.	<b>İDARENİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ .....</b>	<b>301</b>
2.1.	İdarenin Hakları .....	301
2.1.1.	Bilgi İsteme.....	301
2.1.2.	Düzenli Bilgi Sağlama .....	302
2.1.3.	Yoklama .....	303
a.	Toplu Yoklama .....	304
b.	Elektronik Yoklama.....	305
2.1.4.	Vergi İncelemesi.....	308
a.	İnceleme Yapmaya Yetkililer .....	308
b.	Tam İnceleme .....	309
c.	Sınırlı İnceleme .....	309
d.	Aramalı İnceleme .....	310
2.1.5.	Bağımsız Denetim .....	311
2.2.	İdarenin Yükümlülükleri .....	312

## DOKUZUNCU BÖLÜM

### DEĞERLEME VE AMORTİSMAN DÜZENLEMELERİ

1.	<b>DEĞERLEME .....</b>	<b>315</b>
1.1.	İktisadi İşletmelere Dâhil Kiyimetleri Değerleme .....	316
1.1.1.	Değerleme Yöntemleri.....	316
a.	Maliyet Bedeli .....	316
b.	Borsa Rayıcı .....	319
d.	Mukayyet Değer .....	320
e.	İtibari Değer.....	321
f.	Rayiç Bedel .....	321
g.	Emsal Bedeli ve Emsal Ücreti .....	322
h.	Vergi Değeri.....	323
i.	Aliş Bedeli .....	324
1.1.2.	Finansal Kiralama İşlemlerinde Değerleme.....	324

1.2. Servetleri Değerleme .....	325
1.2.1. Ticari Sermaye .....	325
1.2.2. Menkul Mallar ve Gemiler .....	326
1.2.3. Esham ( <i>Pay</i> ), Tahvilat ve Yabancı Paralar .....	326
1.2.4. Alacak ve Borçlar .....	326
1.2.5. Haklar .....	326
1.2.6. Bina ve Arazi .....	327
<b>2. AMORTİSMAN.....</b>	<b>328</b>
2.1. Tanım ve Genel İlkeler .....	328
2.2. Boş Arazi ve Arsalarda Amortisman .....	329
2.3. Amortisman Yöntemleri.....	329
2.3.1. Normal Amortisman .....	329
2.3.2. Azalan Bakiyeler Usulüyle Amortisman .....	330
2.3.3. Fevkalade Amortisman .....	331
2.3.4. Madenlerde Amortisman .....	332
2.3.5. İsteğe Bağlı Gün Hesabı Amortisman .....	332
2.4. Alacaklarda Amortisman .....	332
2.4.1. Şüpheli Alacaklar .....	333
2.4.2. Değersiz Alacaklar .....	333
2.4.3. Vazgeçilen Alacaklar .....	333
2.5. Sermayenin İtfası .....	334
2.6. İlk Tesis ve Taazzuv Giderlerinin ve Peştamallıkların İtfası .....	334
2.7. Özel Maliyet Bedellerinin İtfası .....	334
2.8. Amortisman Gider Kısıtlaması .....	335

## ONUNCU BÖLÜM

### VERGİ SUÇ VE CEZALARI

<b>1. VERGİ SUÇLARI VE AYRIMLARI .....</b>	<b>339</b>
<b>2. İDARİ VERGİ SUÇ VE CEZALARI .....</b>	<b>342</b>
2.1. İdari Cezalarda Temel İlke ve Kurallar .....	343
2.1.1. Velayet ve Vesayet Altında Bulunanlar .....	343
2.1.2. Tüzel Kişilerin Sorumluluğu .....	344
a. Genel İlkeler .....	344
b. Tasfiye Halinde Ceza Sorumluluğu .....	345
2.1.3. Damga Vergisinde Sorumluluk .....	345
2.1.4. Tek Fiil ve Çeşitli Suç İşlenmesi .....	345
a. Tek Fiil ile Muhtelif Vergi Ziyâna Sebebiyet Verilmesi .....	345
b. Tek Fiilin Muhtelif Cezayı Gerektirmesi .....	346

2.1.5.    Fiil Ayrılığı.....	348
2.1.6.    Tekerrür .....	349
2.1.7.    Suçlarda Birleşme.....	351
2.1.8.    Kabahatler Hukukunda İdari Suç ve Cezalar .....	351
2.2.    Vergi Ziyaî ve Usulsüzlük Cezaları .....	354
2.2.1.    Vergi Ziyaî Cezası.....	355
2.2.2.    Usulsüzlük ve Cezaları.....	357
a.    Iinci Derece Usulsüzlükler.....	358
b.    IIinci Derece Usulsüzlükler.....	358
c.    Özel Usulsüzlükler ve Cezalar .....	359
<b>3.    ADLI VERGİ SUÇLARI .....</b>	<b>369</b>
3.1.    Vergi Usul Kanunundaki Suçlar.....	369
3.1.1.    Vergi Mahremiyetini İhlal Suçu .....	369
3.1.2.    Haysiyet ve Şerefe Tecavüz Suçu .....	372
3.1.3.    Mükellefin Özel İşlerini Yapma Suçu .....	372
3.1.4.    Ekim Sayım Beyanlarını Denetlememe Suçu.....	374
3.1.5.    Kaçakçılık Suçları .....	375
a.    Kast ve Mütalaa Şartı.....	381
b.    Etkin Pişmanlık .....	384
3.2.    Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda Yer Alan Suçlar .....	385
3.2.1.    Gizli Bilgilerin Açıklanması Suçu .....	385
3.2.2.    Görevlilerin İhalelere Katılma Suçu .....	386
3.2.3.    Amme Alacağının Tahsiline Engel Olma Suçu .....	387
3.2.4.    Mal Bildirimi ile İlgili Suçlar .....	387
3.2.5.    İstenilen Bilgileri Vermeme Suçu .....	389
3.2.6.    Hacizli Malların Muhabafası Görevine Muhalefet Suçu .....	389
3.2.7.    Hacizli Mallarda Amacı Dışında Tasarruf Suçu .....	390
3.2.8.    Görevlilerin Takdir İşlemleri ve Kararlara Katılma Suçu .....	390
3.2.9.    Yardım Mecburiyetine Uymama Suçu .....	391
3.2.10.    Haciz Bildirilerine Karşı Gerçeğe Aykırı İtiraz Suçu.....	391

## ONBİRİNCİ BÖLÜM

### VERGİ / CEZAYI ORTADAN KALDIRAN VEYA AZALTAN SEBEPLER

<b>1.    VERGİ/CEZAYI ORTADAN KALDIRAN SEBEPLER.....</b>	<b>393</b>
1.1.    Zamanaşımı .....	393
1.1.1.    Tarih Zamanaşımı, Durması ve Özellikli Durumlar .....	393
1.1.2.    Tahsil Zamanaşımı.....	395

a.	Zamanaşımının Durması .....	396
b.	Zamanaşımın Kesilmesi.....	396
1.1.3.	Ceza Zamanaşımı.....	397
1.2.	Ölüm .....	397
1.3.	Mücbir Sebep.....	398
1.4.	Yanılma .....	398
1.5.	Terkin .....	399
1.5.1.	VUK Kapsamına Giren Verginin Terkini .....	399
1.5.2.	AATUHK Kapsamına Giren Verginin Terkini.....	399
1.5.3.	Tahsil İmkânsızlığı/Tahakkuk Giderleri Nedeni ile Terkin .....	401
1.6.	Pişmanlık ve İslah .....	402
1.7.	Uzlaşma.....	402
1.8.	Vergi Hatalarında Düzeltme.....	403
1.8.1.	Hesap Hataları .....	403
a.	Matrah Hataları .....	403
b.	Vergi Miktarında Hata.....	404
c.	Verginin Mükerrer Olması .....	405
1.8.2.	Vergilendirme Hataları .....	405
a.	Mükellefin Şahsında Hata .....	405
b.	Mükellefiyyette Hata .....	405
c.	Vergilendirme/Muafiyet Döneminde Hata.....	406
d.	Mevzuda Hata.....	406
1.8.3.	Hataların Tespiti ve Düzeltme İşlemi .....	406
1.8.4.	Düzeltme Zamanaşımı .....	407
1.9.	Vergi Afları veya Yapılandırması .....	408
1.10.	Yargı Kararları.....	408
<b>2.</b>	<b>VERGİ/CEZAYI AZALTAN SEBEPLER .....</b>	<b>409</b>
2.1.	Uzlaşma.....	409
2.1.1.	Tarhiyat Öncesi Uzlaşma .....	409
2.1.2.	Tarhiyat Sonrası Uzlaşma .....	411
2.2.	Vergi Afları veya Yapılandırma .....	413
2.3.	İzaha İcabet.....	414
2.4.	Vadesinde Ödeme ile Cezada İndirim .....	417
2.5.	Yargı Kararları.....	417
2.6.	Kanun Yoluna Başvurmaktan Vazgeçme .....	417
2.7.	Vergiye Uyumlu Mükelleflere Vergi İndirimi .....	418

**ONİKİNCİ BÖLÜM****VERGİ ALACAKLARININ KORUNMASI VE CEBRİ TAHSİLİ**

<b>1. VERGİ ALACAKLARININ CEBRİ TAHSİLİ VE KANUNUN KAPSAMI .....</b>	<b>421</b>
<b>2. AMME ALACAKLARININ KORUNMASI .....</b>	<b>424</b>
2.1. Teminat .....	424
2.2. Şahsi Kefalet .....	425
2.3. İhtiyati Haciz .....	425
2.4. İhtiyati Tahakkuk .....	428
2.5. Diğer Korunma Hükümleri.....	430
2.5.1. Amme Alacaklarında Rüçhan Hakkı ve Garameten Taksim .....	430
a. Rehinli Alacaklarla Beraber Amme Alacaklarının Durumu .....	431
b. Malın Aynından Doğan Alacaklarla Rehinli Alacakların Durumu .....	432
c. Borçlunun İflası, Mirasın Reddi ve Terekenin Resmi Tasfiyeye Tabi Tutulması Hallerinde Amme Alacaklarının Durumu .....	434
2.5.2. Amme Alacağı Ödenmeden Yapılmayacak İşlemler.....	434
2.5.3. Hükümsüz Sayılan Tasarruflarda İptal Davaları.....	438
2.6. Limited Şirketlerde Ortakların Sorumluluğu.....	439
2.6.1. Takipte Ortak-Kanuni Temsilci Önceliği .....	440
2.7. Kanuni Temsilcilerin Sorumluluğu .....	442
2.8. Mirasçıların Sorumluluğu .....	443
2.9. Vergi Usul ve İcra Hukukunda Kanuni Temsilcilerin Takibinde Farklılıklar .....	444
<b>3. ÖDEME.....</b>	<b>446</b>
3.1. Ödemenin Mahsup Edileceği Alacaklar .....	447
<b>4. TECİL, TEHİR, GECİKME ZAMMI .....</b>	<b>448</b>
4.1. Tecil .....	448
4.2. Kolaylaştırılmış Tecil .....	449
4.3. Tehir Uygulaması .....	453
4.4. Gecikme Zammı.....	454
4.4.1. Gecikme Zamının Uygulama Süresi.....	454
4.4.2. Köylerde Gecikme Zammı Uygulaması.....	455
<b>5. AMME ALACAĞININ CEBREN TAHSİLİ .....</b>	<b>456</b>
5.1. Cebren Tahsil ve Takip Esasları.....	456
5.2. Ödeme Emri ve Mal Bildirimi.....	456
5.3. Ödeme Emrine Dava Açılması .....	458
5.4. Teminatlı Alacaklarda Takip .....	458

5.5.	Kefil ve Yabancı Şahıs/Kurum Temsilcilerinin Takibi .....	459
5.6.	Haciz.....	459
5.7.	Malvarlığı Araştırması .....	460
5.8.	Hacze Karşı İstihkak İddiaları ve Sonuçları .....	461
5.8.1.	Borçlu/Üçüncü Şahısların İstihkak İddiaları .....	461
5.8.2.	Haksız Çıkma Tazminatı .....	462
5.9.	Alacaklı Amme İdareleri Arasında Hacze İştirak.....	463
5.10.	Haczedilemeyecek Mallar .....	463
5.11.	Kısmen Haczedilebilen Gelirler .....	465
5.12.	Haczin Sonuçları.....	465
5.13.	Haczedilen Malların Paraya Çevrilmesi .....	466
5.14.	Bazı Hallerde Haczin Kaldırılması.....	466
<b>6.</b>	<b>ACİZ HALİ VE ACZİN SONUÇLARI.....</b>	<b>467</b>
<b>7.</b>	<b>MENKUL MALLARIN HACZİ.....</b>	<b>468</b>
<b>8.</b>	<b>ÜÇUNCÜ ŞAHISLARDAKİ MENKUL MALLARIN, ALACAK VE HAKLARIN HACZİ ...</b>	<b>468</b>
8.1.	Haciz Bildirisi ve İçeriği .....	468
8.2.	İnkâr Tazminatı .....	469
<b>9.</b>	<b>HACZEDİLEN MENKUL MALLARIN SATIŞI .....</b>	<b>470</b>
9.1.	Genel İlkeler .....	470
9.2.	Müşterinin Mali Almaktan Vazgeçmesi ve Sonuçları .....	472
<b>10.</b>	<b>GAYRİMENKUL İLE GEMİLERİN HACZİ VE SATIŞI.....</b>	<b>473</b>
10.1.	Gayrimenkul Malların ve Gemilerin Haczi.....	473
10.2.	Gayrimenkullerin Satışı .....	473
10.3.	Menkul ve Gayrimenkul Malların Elektronik Ortamda Satışı.....	476
<b>11.</b>	<b>İFLAS YOLUYLA TAKİP VE KONKORDATO .....</b>	<b>476</b>
11.1.	İflas Yoluyla Takip.....	476
11.2.	Konkordato .....	476
<b>12.</b>	<b>VERGİ BORCUNA KARŞILIK TRAMPA .....</b>	<b>478</b>

## ONÜÇUNCÜ BÖLÜM

### VERGİ DAVALARI

<b>1.</b>	<b>DAVA ÖNCESİ İDARI MAKamlARA BAŞVURU.....</b>	<b>481</b>
1.1.	Üst Makamlara Başvuru.....	482
1.2.	Kamu Denetçisine Başvuru .....	483
<b>2.</b>	<b>DAVA SONRASI AYM'YE BİREYSEL BAŞVURU .....</b>	<b>485</b>
<b>3.</b>	<b>VERGİ İŞLEMLERİNDE YETKİLİ MAHKEMELER.....</b>	<b>488</b>
3.1.	Vergi Mahkemesi .....	490
3.1.1.	Vergi Mahkemesinde Dava Açımanın Tahsile Etkisi .....	490

3.1.2. Yürütmenin Durdurulması Kararları ve Şartları.....	493
3.2. Bölge İdare Mahkemesi.....	494
3.3. Danıştay.....	494
3.3.1. İçtihatları Birleştirme Kurulu .....	496
<b>4. DAVA SÜRELERİNE İLİŞKİN ESASLAR.....</b>	<b>496</b>
<b>5. İPTAL DAVASI ŞARTLARI .....</b>	<b>498</b>
5.1. Yetki Yönünden Aykırılık.....	500
5.2. Şekil Yönünden Aykırılık .....	501
5.3. Sebep Yönünden Aykırılık.....	502
5.4. Konu Yönünden Aykırılık .....	503
5.5. Amaç Yönünden Aykırılık.....	503
<b>6. YARGILAMAYA ESAS İLKELER .....</b>	<b>504</b>
<b>7. KARARLARA KARŞI KANUN YOLLARI .....</b>	<b>506</b>
7.1. Olağan Kanun Yolları .....	507
7.1.1. İstinaf .....	507
7.1.2. Temyiz.....	508
7.2. Olağanüstü Kanun Yolları .....	509
7.2.1. Kanun Yararına Temyiz .....	509
7.2.2. Yargılamanın Yenilenmesi .....	510

## ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM

### ULUSLARARASI VERGİLEME

<b>1. ULUSLARARASI VERGİLEME İLKELERİ.....</b>	<b>513</b>
1.1. Kaynak ve İkametgâh Kavramları .....	514
1.1.1. Kaynak İlkesi.....	514
1.1.2. İkametgâh İlkesi ( <i>Mukimlik</i> ) ve Çifte Mukimlik .....	514
a. Gerçek Kişilerde Mukimlik.....	515
b. Kurumlarda Mukimlik.....	515
<b>2. GELİR/SERVET TÜRLERİ İTİBARI İLE VERGİLEME İLKELERİ .....</b>	<b>517</b>
2.1. Ticari Kazançlar .....	517
2.2. Serbest Meslek Kazançları.....	518
2.2.1. OECD Modelinde Serbest Meslek Kazançları.....	518
2.3. Temettüler.....	519
2.4. Faiz Gelirleri.....	519
2.5. Gayrimaddi Hak Bedelleri.....	519
2.6. Değer Artış/Elden Çıkarma Kazançları.....	520
2.7. Bağımlı Kişisel Faaliyetler .....	520

2.8. Uluslararası Taşımacılık Kazançları.....	520
2.9. Ücret Gelirleri.....	520
2.10. Sanatçı ve Sporcuların Gelirleri.....	521
2.11. Kamu Görevi Dolayısıyla Elde Edilen Ücret ve Emekli Maaşları .....	521
2.12. Diplomatlar ve Konsolosluk Memurlarının Gelir ve Kazançları.....	521
2.13. Servet.....	522
<b>3. ÇİFTİ VERGİLEMESİ ÖNLEME YÖNTEMLERİ .....</b>	<b>526</b>
3.1. İstisna Yöntemi .....	526
3.2. Mahsup Yöntemi.....	527
3.3. İç Hukukta Yurt Dışı Vergi ve Zararların Mahsubu ve Kazanç İstisnaları .....	527
3.3.1. Kurumlar Vergisi Yönünden.....	527
a. Vergi Mahsubu.....	527
b. Zarar Mahsubu.....	529
c. Kazanç İstisnası .....	529
3.3.2. Gelir Vergisi Yönünden.....	532
a. Vergi Mahsubu.....	532
b. Zarar Mahsubu.....	532
c. Kazanç İstisnası .....	533
<b>EKLER .....</b>	<b>535</b>
EK-1: Mükelleflerin e-Belge ve e-Defter Uygulamalarına Geçiş Takvimi.....	535
EK-2 -Vergi Beyanname ve Bildirimlerin Verilme Süreleri.....	542
<b>KAYNAKLAR.....</b>	<b>547</b>

## TABLOLAR LİSTESİ

<b>Tablo 1-</b>	MTV Vergi Tarifesi Örneği .....	38
<b>Tablo 2 -</b>	Vergi Gelirlerinin Dağılımı .....	60
<b>Tablo 3-</b>	Vergi gelirleri tahakkuk-tahsilat oranları (Bin TL).....	62
<b>Tablo 4 -</b>	Servetin Dönüşümü ve Vergilendirme Aşamaları .....	64
<b>Tablo 5-</b>	Yıllar itibarı ile Kurumlar Vergisi Oranları.....	72
<b>Tablo 6-</b>	2023 ve sonrası Kurumlar Vergisi Oranları.....	72
<b>Tablo 7-</b>	Emlak Türleri ve Vergileme Oranları .....	80
<b>Tablo 8-</b>	Gümrük İdarelerince Tahsil Edilen Vergi Ve Diğer Yükümlülükler .....	93
<b>Tablo 9-</b>	Harç Türleri.....	97
<b>Tablo 10-</b>	Kalemlerine Göre Mahalli İdarelerin Gelirleri .....	103
<b>Tablo 11-</b>	Cumhurbaşkanı Karar Örnekleri.....	120
<b>Tablo 12-</b>	Sirküler Örnekleri .....	128
<b>Tablo 13-</b>	Gecikme Faizi ve Gecikme Zammının Karşılaştırması.....	217
<b>Tablo 14-</b>	2022-2026 Dönemi Vergi Harcaması Tahminlerinin Vergi Gelirlerine Oranı.....	219
<b>Tablo 15-</b>	2022-2026 Dönemi Vergi Harcaması Tahminleri (Milyon TL) .....	219
<b>Tablo 16-</b>	2023 Yılı Vergi Harcamalarının Aynı Vergi Türünden Tahsilata Oranı.....	219
<b>Tablo 17-</b>	Bütçe Göstergeleri ve Vergi Performansı.....	220
<b>Tablo 18-</b>	Beyanname Türleri, Verilme ve Ödeme Zamanları .....	239
<b>Tablo 19-</b>	Tüccar Sınıflarına Göre Defter Tutma ve Tasdik Kapsamı .....	274
<b>Tablo 20-</b>	Sahte/Yanlıltıcı Belge Kullanımı ile İlgili Vergi Danışma Komisyonu Kararları.....	287
<b>Tablo 21-</b>	Amortisman Oranları.....	330
<b>Tablo 22-</b>	Amortisman İtfa Çizelgesi.....	331
<b>Tablo 23-</b>	Vergi Cezalarının Mukayese Edilmeden Kesildiği Özel Haller.....	347
<b>Tablo 24-</b>	1 Sayılı Usulsüzlük Cezalarına Ait Toplu Cetvel .....	357
<b>Tablo 25-</b>	Kaçakçılık Suçları ve Cezaları .....	379
<b>Tablo 26-</b>	Tecil Hükümlerinin Karşılaştırması .....	453
<b>Tablo 27 -</b>	AYM ye Bireysel Başvuruuya Konu Haklar.....	487
<b>Tablo 28-</b>	Vergi Yargılamasındaki Süreler.....	498

<b>Tablo 29-</b>	Vergi Yargılamasında Parasal Sınırlar.....	507
<b>Tablo 30-</b>	Vergi Anlaşmalarında Gelir/Servet Türlerinde Vergileme Esasları .....	523

## ŞEKİLLER LİSTESİ

<b>Şekil 1-</b>	Konu Bazlı Vergi Sınıflandırması .....	59
<b>Şekil 2-</b>	Vergi Dairesi Müdürlüğünün Teşkilat Yapısı.....	145
<b>Şekil 3-</b>	Vergi Suçu Ayırmaları ve Türleri .....	342
<b>Şekil 4-</b>	Vergi Yargılaması Süreci .....	489